

Tors Veg 3 m.fl. – Bergen kommune

Naturmangfoldvurdering

Prosjekt:	Tors Veg 3 m.fl. - Naturmangfoldvurdering	Prosjektnr.:	10247369
Kunde:	Signaturhagen Skjold AS	Prosjektleder:	Conrad J. Haug Blanck
Utarbeidet av:	Conrad J. Haug Blanck	Dato:	11.02.2026
Kontrollert av:	Kjersti Misfjord 11.02.2026	Godkjent av:	Caterina Sunde 11.02.2026
Dokumentnr.:	-	Rev.:	1

Revisjonshistorikk

Rev	Dato	Beskrivelse av endringen	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
00	09.04.2025	Ferdigstilt dokument	NO1B4F	NOKJMI	NO1F2L
01	11.02.2026	Lagt til referanse til rød- og fremmedartsliste	NO1B4F	NOKJMI	NO1F2L

Sammendrag

I forbindelse med et reguleringsprosjekt for en samling eiendommer på Skjold i Bergen kommune, er det gjennomført en vurdering av naturmangfoldet, inkl. en befaring av området 7. april 2025. Selv om dette er tidlig i vegetasjonsperioden, var det mulig å få et grunnlag for å vurdere områdets potensielle naturmangfold. Samlet areal på planen er ca. 5,2 daa.

Generelt er vegetasjonen i planområdet preget av opparbeidede plen- og hagearealer uten store naturverdier. Det finnes imidlertid små partier med mer naturlig preg, særlig på bratte sørvendte skråninger. Flere fremmedarter med høy risikokategori er registrert innenfor planavgrensningen. Ingen naturtyper eller rødlistearter ble registrert, men området fungerer som habitat for vanlige insekter og fugler. Naturmangfoldet vurderes som begrenset. Det er lite sannsynlighet for at store verdier har blitt oversett under befaringen, gitt prosjektområdets karakter som utbygget boligområde.

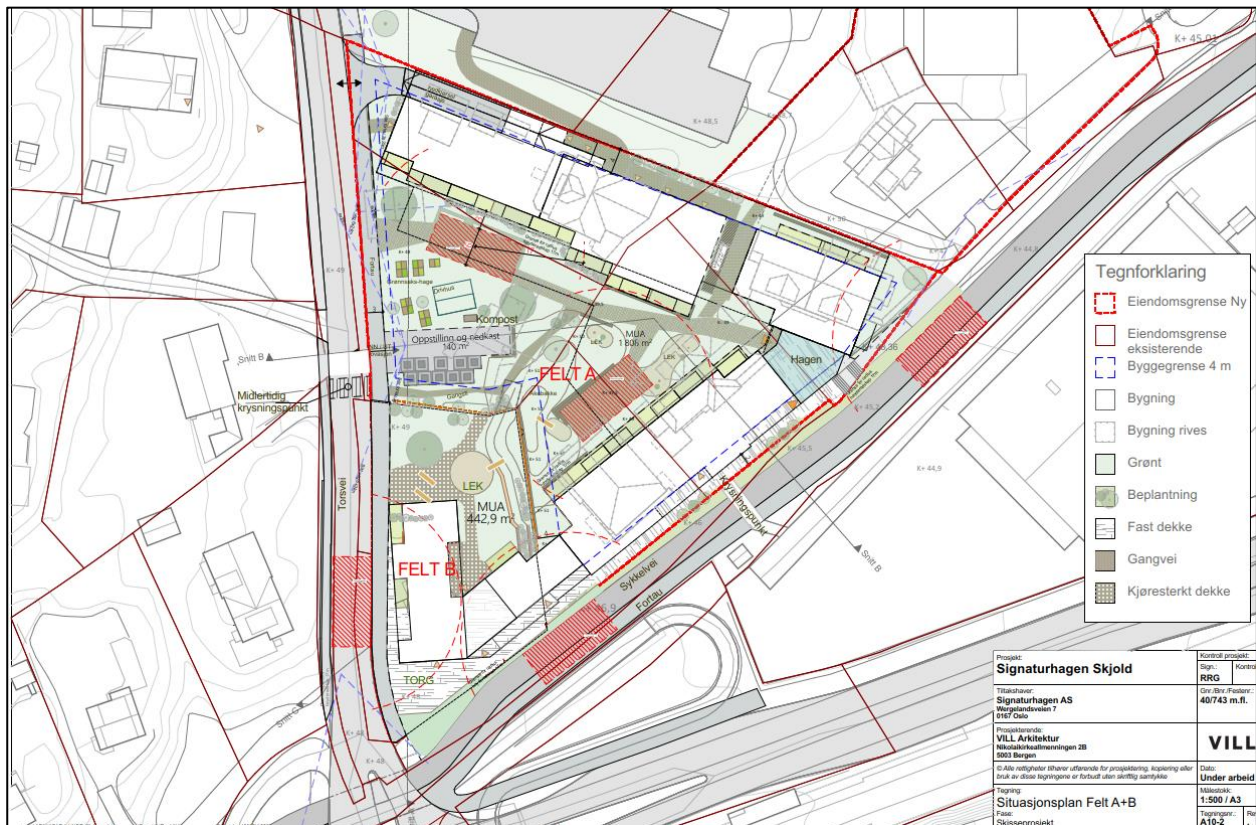
Bakgrunn

Signaturhagen Skjold ønsker, i samarbeid med BOB, å regulere en samling eiendommer på Skjold i Bergen kommune. De aktuelle eiendommene inkluderer gnr./bnr. 40/84, 743, 908, 909, 986, 987, 992, 1461, 1462, 1463 og 1534. Tomtene har et samlet areal på ca. 5 200 m². Planavgrensningen følger eiendomsgrensene i nord, øst og sør. I sør er det inkludert et ekstra samferdselsareal for å sikre tilstrekkelig plass til frisktsoner i krysset mellom Tors veg og Fanavegen, dersom dette skulle bli nødvendig.

Området ligger sentralt på Skjold i Fana bydel, omtrent 10 km sør for Bergen sentrum, og like nord for Mårdalen bybaneholdeplass. Eiendommene er i dag boligeiendommer bebygget med småhus og tilhørende hager. Eksisterende bebyggelse skal rives i takt med trinnvis utbygging av feltet. Det skal etableres leilighetskompleks med ca. 100 leiligheter (figur 1).

Tiltakshaver er i ferd med å ferdigstille en detaljregulering for prosjektet, og det er bedt om en naturmangfoldvurdering av den eksisterende situasjonen som skal følge med innsendelsen av planen.

Sweco har blitt engasjert til å bistå med dette. Det er gjennomført en befaring og vurdering av naturmangfoldet, og dette notatet presenterer resultatene fra arbeidet. Notatet erstatter ingen naturmangfoldrapport eller konsekvensutredning.



Figur 1. Situasjonsplan utarbeidet av VILL Arkitektur for planlagt boligbebyggelse ved Tors veg 3 mfl. Illustrasjon tilsendt av oppdragsgiver.

Datagrunnlaget

Det er fra før ikke registrert arter av stor forvaltningsinteresse innenfor det foreslåtte planområdet.

Innenfor planområdets avgrensning er det i Artsdatabankens Artskart fra før registrert observasjoner av to ulike karplanter. En observasjon av tveskjeggveronika inngår i planområdet i nord på grunn av lav punktpresisjon av registreringen. Tveskjeggveronika trives på noe frodigere grunn i lågurtskog (Grindeland 2025) og det er ikke utenkelig at arten forekommer her. Arten er ikke rødlistet og uten forvaltningsprioritet.

Lengre vest langs ved, der Tors veg og Odins veg krysser, er arten amerikahumleblom observert. Dette er en fremmed art, og er vurdert som høy risiko i fremmedartslista (HI; Artsdatabanken 2023). Dette basert på artens store invasjonspotensiale, kombinert med mulighet for hybridisering med andre hjemlige arter og romlig fortregning av andre arter.

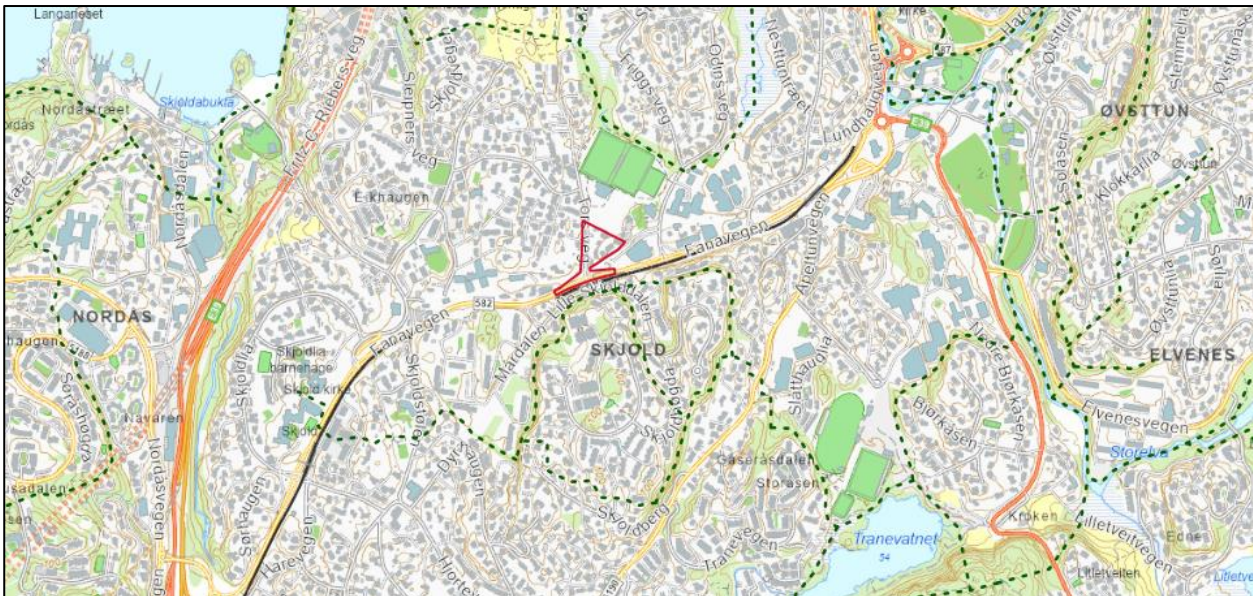
Det er ikke registrert fugler i selve planområdet, men flere rødlistede fuglearter er registrert i nabolaget og bruker trolig grøntområdene i planområdet som en del av sitt leveområde. Følgende fuglearter, som er oppført på norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) er registrert i en buffersone på ca. 200 m rundt planområdet: grønnfink (VU), gråspurv (NT), granmeis (V), stær (NT), tyrkerdue (NT), fiskemåke (VU), tårnseiler (NT), gulspurv (VU), gjøk (NT) og gråmåke (VU).

Planområdet inngår ikke i prosjektområder som er kartlagt for naturtyper etter gjeldende NiN-metodikk og det er ikke registrert naturtyper i området fra før, ifølge Miljødirektoratets Naturbase.

Det er heller ingen registrerte viktige viltområder i eller umiddelbart i nærheten av prosjektområdet i kommunens viltrapport (Mikkelsen & Søyland 2017).

Ingen vassdrag inngår i planområdet.

Sør for planområdet er det avsatt en økologisk korridor i kommunens kommunedelplan som omhandler blågrønne strukturer (figur 2). Planområdet omfatter ikke vegetasjon som kan regnes med denne økologiske korridoren.



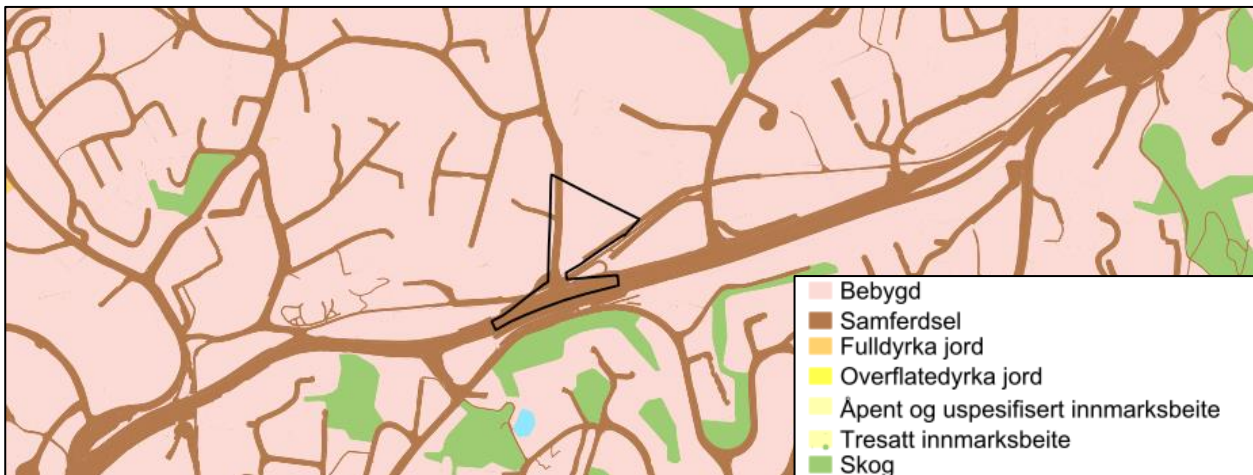
Figur 2. Oversikt over økologiske korridorer (grønn stiplet linje) i nærheten av planområdet (rød linje) som er avsatt i kommunens kommunedelplan som omhandler blågrønne strukturer. Kilde: <https://www.bergenskart.no/>

Naturgrunlaget

Klimaet i området er sterkt preget av dens kystnære beliggenhet. Fra kysten kommer stadig fuktige luftmasser, som fører til store nedbørmengder året rundt. Årsnedbøren ligger mellom 2000 - 3000 mm (senorge.no). Havet varmes og kjøles saktere enn landområdene og fører til relativt små temperatursvingninger gjennom årstidene. Vintrene er relativt varme og somrene relativt kalde. Fana ligger i den boreonemorale klimasonen og den sterkt oseaniske vegetasjonsseksjonen (O3; Bakkestuen 2008).

Berggrunnen i området består av granatglimmerskifer, som har et intermediert kalkinnhold og derfor kan gi opphav til noe krevende vegetasjon.

Skjold har tidligere vært et landbruksområde, som gradvis har blitt nedbygd med eneboliger. For eiendommene i Tors veg ser fortettingen ut til å være orientert rundt den tidligere Nesttun travbane som lå her fram til 1985. Området er småkupert, med små daler og søkk mellom det som tidligere har vært jorder og innmark. I dag er området i all hovedsak bebygget med småhus. På NIBIOs arealressurskart AR5 består planområdet utelukkende av bebygget areal og samferdsel (figur 3).



Figur 3. Arealressursskart over nærområdet til planområdet (Svart linje). Det meste er kartlagt som bebygget eller til samferdsel.
Kilde: <https://kilden.nibio.no/>

Bebyggelsen i området har vært ganske spredt fram til 1980-tallet, da travbanen nord for planområdet ble lagt ned og området etter hvert ble regulert. Det har vært betydelig foretting med eneboliger siden den gang. Etter åpning av bybaneholdeplassen Mårdalen i 2013 har området igjen blitt aktuelt for foretting, og det er i dag flere ferdigstilte og pågående leilighetsprosjekter langs Bybanetraséen (figur 4).



Figur 4. Flybilde over planområdet fra 1951 og 2022. For flere tiår var området preget av landbruk. Det har vært flere runder med foretting av nærområdet siden 1950-tallet. Kilde: <https://www.norgebilder.no/>

Dagens situasjon

Det ble gjennomført en befaring av planteøkolog Conrad J. Blanck av planområdet 7. april 2025. Det var gode værforhold under synfaringen, men tidspunktet er forholdsvis tidlig i vegetasjonsperioden for å kunne få en god oversikt over vegetasjonen, siden mange arter ikke har begynt å spire. Likevel var det mulig å få et inntrykk av området og et grunnlag for å kunne vurdere naturmangfoldet. Området har vært snøfritt over lang tid, og en kunne se en del av vegetasjonen.

Generelt er de fleste grøntområdene innenfor planavgrensningen opparbeidet som plen- og hageareal uten spesielle naturverdier (figur 5). Det finnes få små partier med noe mer naturlig preg som ikke er fullstendig opparbeidet, slik som grøntstripene langs fortauene, spesielt de på de sørvendte skråningene (figur 5). Her vokser det flere såkalte skrotemarksarter, som trives i områder som er lysåpne veikanter og andre områder med mye menneskelig aktivitet. Noterte arter inkluderer skvallerkål, hestehov, løvetann, kratthumleblom og kystbjørnekjeks.

Disse mindre opparbeidede grøntområdene huser også en god del arter som er oppført på fremmedartslista (Artsdatabanken 2023) som trolig er hagerømlinger og har spredt fra de inntiliggende boligområdene. Fremmedartene platanlønn (Svært høy risiko, SE), ulike mispel-arter (trolig krypmispel, bulkemispel og diels-mispel; alle SE), parkrhododendron (SE) amerikahumleblom (HI) og honningknoppurt (SE) ble observert. Langs hekken i nord ble hagerømlinger av laurbærhegg (HI) og kaukasusnøkleblom (lav risiko, LO) observert.

Enkelte mindre berørte partier på den bratte bergsiden midterst i planområdet, som ikke ryddes eller er opparbeidet, viser arter som tyder på blåbærskogvegetasjon. Dette var trolig dominerende i området før det ble omgjort til jordbruksmark og senere boligområder. Det ble ikke observert arter som er oppført på norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021). Det ble også registrert flere storvokste trær av platanlønn (SE), brukt som pryd- og hageetrær. Det ble ikke påvist store hule eiker, og området har heller ikke potensial for andre naturtyper innenfor planavgrensningen.

Ellers er artsfattig plen og plantede hagearter vanlig. Vekstsesongen er så vidt begynt og det var lite observerte arter. Kaukasusnøkleblom (LO) ble observert inntil en tuja-hekk. Tuja (HI) og parkrhododendron (SE) topper listen over plantet vegetasjon. Granhekk ble også registrert. Gran er et hjemlig treslag i Norge, men dens naturlige forekomstområde er ligger utenfor denne delen av Vestlandet.



Figur 5. **Øverst:** De fleste områdene innenfor planavgrensningen er opparbeidet som hageareal (til venstre). Grønnstripen langs fotgjengerveien i sør har et naturlig preg, men inneholder flere fremmedarter. På bildet kan man se parkrhododendron (SE) og platanlønn (SE) (til høyre). **Nederst:** Fremmedarten honningknoppurt (SE) (til venstre). Hagerømlinger langs en tujahekk (HI), hvor man kan se kaukasusnøkleblom (LO) og laurbærhegg (HI) (til venstre).

Vurdering av naturmangfold

Selv om vegetasjonen ikke har spesielle naturverdier og er preget av fremmede arter, har den en viss funksjon som habitat for hjemlige og vidt utbredte arter. Spesielt insekter og fugler drar nytte av grøntområdene, som ligger i et pressområde for utbygging. Det er lite sannsynlighet for at store verdier har blitt oversett under befaringen, siden prosjektområdet er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet og utbygging.

Referanser

- Artsdatabanken (2021). Norsk rødliste for arter 2021. Hentet 11. februar 2026 fra <https://lister.artsdatabanken.no/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken (2023). Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023. Hentet 11. februar 2026 fra <https://lister.artsdatabanken.no/fremmedartslista/2023>
- Abaz, A. H., Fjeldstad, H., Nyjordet, S. M., & Svingen, K. (2022). Naturmangfold i Bergen kommune. Kartleggingsstatus for naturtyper og arter. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-31. Bergen: Miljøfaglig Utredning.
- Bakkestuen, L. Erikstad & R. Halvorsen 2008. Step-less models for regional environmental variation in Norway. Journal of Biogeography 25, sider 1906–1922
- Grindeland, John Magne: tveskjeggveronika i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 8. april 2025 fra <https://snl.no/tveskjeggveronika>
- Mikkelsen, G., & Søyland, A. (2017). Viltet i Bergen. Kartlegging av viltområder og status for viltartene. Bergen: Bergen kommune - Bymiljøetaten.

Databaser og nettbaserte karttjenester

- | | |
|--|---|
| Artsdatabanken. Artskart. | https://artskart.artsdatabanken.no/ |
| Bergen kommune. Bergenskart | https://www.bergenskart.no/ |
| Miljødirektoratet. Naturbase: | http://kart.naturbase.no/ |
| Senorge: Klimadata for Norge: | https://www.senorge.no/map |
| Norge i Bilder, flybilder: | https://www.norgebilder.no/ |
| Norges geologiske undersøkelse, geol. kart | https://www.ngu.no/geologiske-kart |
| NIBIO. Kilden. Arealinformasjon på nett: | https://kilden.nibio.no |